

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАКОНОДАВЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ПАРИЖІ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВКАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ГРМ ШЕНКЕН РІК XXXIII Ч. 186 Джерси Ситі, Н. Дж., четверга, 11-серпня, 1924. ВОСЬМЬМОЮ №. 186 Jersey City, N. J., Monday, August 11, 1924. THREE CENTS

Америка візьме офіційну участь в париській конференції у справі довгів.

ВАШИНГТОН, 8. К., 8. серпня. — В Білому Домі завдані нині, що Зауочні Держави візьмуть офіційну участь в конференції в Парижі для вирішення міжнародних воєнних довгів.

Американське правительтво, предложить на сія конференції домагане заплати його претензій за удержання війська в Німеччині і пів мільона доларів інших претензій.

ДЕВИСИ ВІЙХАВ ДО КЛЕРКБОРГ. НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. серпня. — Демократичний кандидат Джан В. Дейвис вийшов нині з Нью-Йорку до Клеркборг, В. Ва., де він в поведлово, 11-ого с. м., виграє свою наступну програмну промову, якою отворить виборчу кампанію.

ВІЛСОН ОСУДЖУЄ ВИСТУП ГОМПЕРСА ПРОТИ ДЕВИСА.

ВАШИНГТОН, 8. К., 7. серпня. — Бувший міністер праці а тепер один з керівників демократичної виборчої кампанії, Виліам В. Вілсон, написав довгий лист до голови Американської Федералії Праці, Гомперса, в якому осуджує його виступ проти кандидатури Дейвиса.

Вілсон докладає, що зробив для робітництва Дейвис і зокрема пригадує його поміч для майнерів.

З уваги на те, каже Вілсон, Дейвис заслугує на підперте робітництва.

Вкінні він питається Гомперса, чому Американська Федералія Праці заявила за Ла Фоллетта, не жадучи, поки демократичний кандидат проголосив свою програму.

ЛАФОЛЛЕТЦІ ЗОРГАНІЗУВАЛИ 10 СТЕЙТІВ НА СХОДІ. НЮ ЙОРК, Н. Й., 7. серпня. — Олодурий Ла Фоллетт під проводом Герберта Е. Рова з Нью-Йорку вдалося організувати складні стейти для виборчої кампанії.

Досі вони зорганізували оті стейти Мейн, Нью Гемпшер, Вермонт, Массачусетт, Канетікат, Нью Йорк, Нью Джерси, Пенсильванія, Делавер і Рода Айланда.

ЛА ФОЛЛЕТ ПРОТИ КУ КЛАКС КЛЕНАГ. ВАШИНГТОН, 8. К., 8. серпня. — Прогресивний кандидат на президента Роберт М. Ла Фоллет оголосив заяву, в якій осуджує Ку Клакс Клен і значащо, що сї організації довоно не потраиває, бо вона своєю ненавистю і несприятельністю до співгромадян Америки заслужена на смерть.

ПОДРОЖ НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА МЕКСИКА. НЮ ЙОРК, Н. Й., 7. серпня. — Новобраний президент Мексика Плуотарко Елас Каллес (Калес) замешкав зі своїми двома дочками в туземному маєтку Каммодор.

В суботу їде до Європи на 2-місячний відпочинок у виборчий кампанії. Там хоче бути в Англії, Німеччині, і Росії, щоб особисто пригласити європейських відносинам.

Відак вертається домів, щоб бути перед введенням його в урядоване, яке буде 30-ого падолата с. р.

ЯК ВОРОНУТЬ МІЛОНЕРІВ-ДУШЕГУБІВ? ШИКАГО, Іл., 8. серпня. — Ше один «умовий знаєць» виступив нині у процесі проти Лополла і Ловба убивцякй малога брата. Се др. Г. С. Голберг з Шикаго.

Він у своїй останній мові сказав, що вони хорі умово і фізично і далав, допускаючи злочину, яко ненормальні і нерозвинені люди.

НАЧЕ БОЖЕВІЛЬНІ. МІДДЛТАВН, Н. Й., 8. серпня. — На шляху залізничі Нью Йорк, Огтерйо і Вестер Рейрдов між станицями Ліберті і Парксвіа арештовано 4 норовських хлопців у віці від 15 до 18 літ, котрі знесли камінь на залізничній шлях, аби спричинити катастрофу поезда, яку хотіли збити сфотографувати.

Імена їх: Дюзеф Клайн, Сімор Клайн, Сем Сілверман і Чарз Тіппел.

Вони вже мали готовий апарат для зняття катастрофи, коли несподівано зловлені та залізнична служба і виводувала порохорщик в повдальні катастрофи.

ВИГАДУВАВ ПОЛОЖЕННЯ А АРГЕНТИНАВА 10 ОСІВ. НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. серпня. — Звичайно, граю, при 4. Вест 109-й уаши на долині в Еспанії в карти. Нарз назадо на них 4 інших Еспанців. Один з них зорганізував «руки в гору» і виступив з девізом: «Але являючі не послухали а перевели стій і заняли білку з малпачками. Відтак перенесли відак до сімні. Всі мешканці того дому побудували з півнеси алярн. Прибг один поліцейс з револьвером їхніх усіх боювників арештував, але вони його побігли і оставили неприпомне на землі. Бачив увесь шловер Виліам Керуен, Айршмен, котрий стоав на другій стороні уаши, кував паворку і придлявсь погляді. Але побіг на поле бою, узва револьвер від лежачого поліцейска, потому при поміч свого револьверу відбрав револьвер від одного Еспанця і дав його ще іншому шловарю сусідстві. Тоді заповидавав усім 10 Еспанцам «руки в гору!» вивіривши їх в уаучник між домками і там разом з судимом держа їх довший час, поки не прийшов дільничий владді поліції. За сей час зібрався кругом сестя тисячі публики, яка була саймом невинних людей.

ВІСНАХІД НАШОГО ДІКА.

Діло лише: від одного з поважних варшавських громадян одержало довшу статейку в якій подає до відома про внахід інтернованого в Клірсі, гарматного старшини У. Н. Р. п. Ф. Гудими, який спроектував машину, порушувачу силою земного притягання. Машина, завдяки свої силі, дає прискорений рух, себто для її праці не треба ні вугілля, ні нафти, ні дрова. Внахід цей названий «Машиною тасу», не є нічим іншим, як ще одним родом «perpetuum mobile». Над яким думають учені та техніки стійкі літ. Колиб він справді удався, то це означало б епохальний переворот у техніці, промислі та суспільній житті. Ось чому всі ми ставимось, до таких винаходів заповорожуючих мозок з принципіальним скептицизмом. На всякий випадок творець винаходу або ті, що стоять близько кола його, повинні для перевірки машини звернутись до когось з наших учених, які стали би посередниками у цієї справі.

ПОЛІТИЧНЕ ВИНСТВО У ПАЛЕСТИНИ.

В Єрусалимі невідомі злочинці убили відомого жидівсько-громадського діяча др-а Гаана. Вбитий з початку свогою приїзду до Палестини займав владяне становище між сіоністами. Однак північне завдяки особистому конфліктові перейшов до табору крайніх ортодоксів і вступив до організації він дуже вороже ставивсь супроти сіонізму. Він жив у Палестині в характері кореспондента англійською шопеліника «Дейл Експрес». Його кореспонденції демаскували ексцеси сіоністів у Палестині та спричинили страше обурення між тамошніми сіоністами. В деяких сіоністичних органах явились навіть погрози на адресу др-а Гаана. В коротці після цих погроз його вбито.

ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ УКРАЇНИ.

На першій Всеукраїнській конференції електрооточання рішено використати Дніпрові пороги для поточання електричної енергії. Подрібно розроблений проект у цієї справі предляв проф. інж. Олександрія. Робота біля будови величезної електричної стації триватиме згідно з проектом шість літ. Мають побудувати технікі басени та канали, а на них трубини. Ця справа є безспоредно звязана з невпинною працею до Дніпру, на всьому просторі, не звязуючи на пороги. Під усі будови каналів і т. д. треба зупинити кілька тисяч десятків землі зовдов пороги. Коли цей план реалізують, то на цей час може і постачати електричну енергію для величезної маси жит і сіл по обох боках Дніпра та для всього українського промислу (в Катеринославщині, Кривому Розі і т. н.). Всяке підприємство носить назву «Дніпрострой», що нагаду «Волхострой» у Московщині.

ЗАМАХ У СОФІ.

Невідомий справник висадив у повітря в Софії будинок політичної партії. Серед жертв знаходився генеральний інспектор Урядового потвердження цієї відомості.

І СІМАН РАЙОЛІЦЬ І ЕГО ТРАГІЧНІ ВІДНОСИ ДО КАМІСДЯРЯ У. Н. СОЮЗА НА РК 1925.

Календар У. Н. Союзу, який розходиться у мільйон тисяч примірників, є найбільшим покликом Американським Українцям. Хто має який бізнес, а закладає йому на риз, хоч по ньому знало як найбільше людей, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союзу. Цим є великий приступ, завдяки чому він буде виснозити 20,000 примірників. Ця сторінка коштує \$30.00, а друга \$15.00, чергові сторінки часті \$5.00, перші сторінки часті \$3.00, а останні \$1.00. Хто хотів би зробити оголошення поміж тисяч і фотографію, чи то своєю ці свого бізнесу, мусить приладити з неї грошу до друку календару, що він буде виснозити витовтовлення такої калі з фотографії то значить, що його оголошення буде о стільки дорожче коштувати, скільки він дасть грошів за висноження з фотографії друкарської кліші.

Текст оголошення мусить входить в редакцію до дня 15 серпня б. р. Гроші за оголошення належить платити рівночасно. Оголошення на кредит безсумісно не будуть друкуватись.

Фотографії братів І товариств. Віділя У. Н. Союзу, а також кружки співачок та театральні школи, бачи, які будуть при видахах У. Н. Союзу (сека яких кружок, співацьке товариство і т. п. не єсть при видаху У. Н. Союзу, таких пісень у хвалі не буде поміщувати у календарі), хотіли аб і їх фотографії були поміщені в календарі на 1925 рік, зоволь їх прислати на адресу «Свобода» в Нью-Йорк до дня 15 серпня б. р. Рівночасно проситись прислати з фотографією чек або муні-ордер вписаний на імя «Свобода», на суму \$10.00. Сі гроші уживуться на покриття кошту виготовлення з фотографії друкарської кліші. Місце в календарі безлатно.

Всі фотографії мусять бути добро опаковані.

Всі писма належить адресувати: «СВОБОДА» 63 Grand St., Jersey City, N. J.

ДОВКОЛА СВІТА.

Довкола світа не на літаку та не на автомобілі, а на рябальній ліді вибрався три моряки з Риги. Лодка має мотор і вітрила. Визначили собі таку лінію: Північне море, Гренландія, Північне Ледяне море, залів Беринга, Великий Океан, Австралія, Індія, Суецький канал. Середземне море і Радокев західноєвропейського побережжя назад до дому. Шалені люди, що для такої подорожі не потрібують дозволу поліції ні віз, ні паспортів з пошкодою!

ДВА НА КРАЩІ І НАЙБІЛЬШ НЕОБХІДНІ СЛОВНИКИ!

БІ-ТРИЧЕНКО, «СЛОВАРЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ» В 2-Х ТОМАХ РАЗОМ 2180 СТОРН — 6 ДОЛІРІВ

М. УМАЩЕЦЬ І С. К. «СЛОВАРЬ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ» В 1 ТОМІ, 1040 СТОРН — 3 ДОЛІРІВ

Прегарє підручне видане, у тверді обгортки (ціна полого видання) Показ 2-е видання давнього шкільного першого нахладу. — Необхідні книжки кожному українцю, вчителю, професорові, кожному інтелектуальному робітничій і всякій комуні у українському інтелектуальному середовищі. — Число виходу в світ першого видання.

Дістаті чистоту в центрі Свобода. «СВОБОДА», 63 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ХТО БУТЬ НАСІДНИКОМ ЗАМОРОСЬКОГО?

Відколи кандидатура Тутува на польського міністра закордонних справ у Польщі впахла кружляючи найркіордонній погодооски про нових кандидатів. Найбільше шансів має Тит Філіпович, визначний ППС-овець, який тепер є послом у Гельсінфорсі, столиці Фінляндії.

ДИМСІЯ ГРЕЦЬКОГО КАБІН.

По дуже бурливих нарадах над загальною політкою уряду, партия відмовилась відмови довіря кабинетові, що сприйнято, що ший кабинет поведе до дімсії. Новий кабинет підлявсь отворити Кафандарі.

ВСЕСВІТНЕ РОЗБОРННЯ.

Англійський уряд повідомив Лігу націй про намір скаликати конференцію всіх держав для обговорення способів загального розборня. Учасників маючи бути також і народи, що не належать до Ліги.

НОВИЙ РАДЯНСЬКИЙ ЗАКОН.

Комісаріат справедливости у Москві змінив деякі статті у кодексі родинного права, а головною одню, що торкається релігійної приналежності дітей. Діти до хвилини своєї повнолітності вважаються безконфесійними. Завва родичів щодо приналежності релігійної дітей не має ніякого значання.

АДВОКАТИ МІНІСТРАМИ.

В новоотвореним французькому кабинеті Ерріо є 18 міністрів, з чого 4 державних правокретарів. Між ними є 11 правників, адебальша адвокатів. Нічого дивного, коли адвокат є міністром справедливости, внутрішніх справ, освіти, торговлі чи публічних пенсій та емеритур. Але є адвокати, які стоять на чолі авіонавтичній, технічній промисловості, почт та телеграфів.

МЕДОВЕ МОТО.

Цими днями на Аінтвєрпен упала хмара бжді, яка вкрива стовпні, ліхтарні, лампи та вікна так, що по кімнатах потемніло.

Справа міжнародних воєнних довгів.

ЛОНДОН, 8. серпня. — Дійти хотять в недалекій будучині скликати в Парижі конференцію для обговорення і вирішення справи міжнародних воєнних довгів. Злучені Держави вишлють свого представника на сю конференцію.

ПІДСИЛАННЯ АНГЛІЙСЬКО-РОСІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ. ЛОНДОН, 8. серпня. — Сьогодні підписало британське правительтво і російська союветська делегация загальний і торговельний англійсько-російський договір.

І ЕРРІО ЛІТАЄ. ЛОНДОН, 8. серпня. — Французький прем'єр Ерріо полетить наперед до Парижа на засідання свого кабинету, на якому обговорити справу програми про введення плану Доса в життя. Відтак він знову сяде вертеться підписати умову.

АМЕРИКАНЕЦЬ НЕ ХОЧЕ БУТИ ДИКТАТОРОМ НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН, 8. серпня. — Алтмюкс комісія, яка ралла над впадеєм в життя плану Доса, звернувшись до члена сї комісії Американця Овена Д. Янга, шоб прийня ставитись до американського «диктатора» над Німеччиною, який мав би стати з нею для влітання, а передівсьи для Франції, воєнній вшколованій.

Однач Янг відказався прийняти се становище.

МАЛІЯРІЯ НА УКРАЇНІ. МОСКВА, 6. серпня. — Російська влада повідомляє, що на Україні шириться пошесть маларії, яку туди занесено з Канадою. Десь вже занедало кількість тисяч осіб.

В ОБОРОНІ ПАМ'ЯТІ ОСТАНЬОГО ГАБСУРГА. БЕРЛІН, 7. серпня. — Бувший пруський міністер війни генерал фон Штайн написав був у своїх воєнних спомилах, що бувший австрійський цар Кароль дставав від адмінції хабарі.

Сим обурились австрійські генерали і сімох полетів маршалів завваило, що се брешля і звинувачення його на поведлово. Фон Штайн, шоб спастись від дубові, згодився вининути уступ про перекупність сіцаря Кароля з другою видання книжки.

ПОЛЯКИ СЛІДЯТЬ ЗА ЗАГОНАМИ, ЩО ПЕРЕХОДЯТЬ РИСЬКУ ГРАНИЦЮ.

ВАРШАВА, 7. серпня. — Генерал Ридз Сміган, котрого польський уряд називає до переведення доходуєнь у справі останнього наїзду загону споза советської границі, повідомив польський уряд, що останній загін, який був намістом Столеш біля Мінська на Білорусі (під польським окупацією), складався з 4 частин по 25 хлопців. З тих лиш одна вернулася на советську територію, а три ще даві остали на «польській» території.

Генерал Сміган видав наказ, шоб охороняти «границю» як нападочнішнє.

Польські допити виявили, що одна з тих чотирьох частин була кілька місяців у військових бараках в Мінську (столиці Білорусі; тепер під окупацією російською), поблизу «польської» границі; де їх вправляли більшовицькі офіцери.

ПОЛЬЩА ВИКРИВАЄ СОВЕТСЬКУ ШПІОНСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 7. серпня. — Рівночасно з нападом загону споза советської границі на Столеш, польська поліція у Варшаві викрила шпигунську організацію, якою керував 6 членів туземного російського советського посольства, задля військових шпигунських цілей.

Польський уряд каже, що сїя організація помагало кільком російським емігрантам, з котрих деякі служили в кошичній російській царській армії. Служили для неї також і польські комуністи.

По викриттю документів, які зрадили сю організацію, польський уряд вислав його границі. Польщі всіх советських дипломатів, що були вмішані в сю аферу, а всіх державних членів сї організації узяв.

Польська поліція заявила, що вчора зловива нового члена советського посольства, який роздав відозву за загальним страйком у зв'язі з теперішніми неспоконям в ковальних утля на Горшійшю Шпексу. У нього найдено дипломатичний паспорт, але він вже був невинний і тому його арештовано.

Польський уряд хоче повідомити російське советське правительтво, що він буде «по-організувати» кулявську провагану у себе з усіх сил.

ЕСТЕРНАТО. ВІДЕНЬ, 7. червня. — Тут відбувається конгрес естернявський (естернявське се штучна міжнародна мова, яку улюбив варшавський Жид Заменгоф).

На конгрес прибуло 3,000 делегатів. Між ними є навіть Китайці і Японці.

Між делегатами є також 160 сілків. Сітні мають міжнародно організувати і порадуватись про побачення естернявця. Пліач конгресу буде в туземному «буртеатрі» вистави в мові естернявця.

Учасники конгресу заявляють, що естернявський руд пристійно ширитись.

МИТО НА ІНДІЯНОЦІ. БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 8. серпня. — Румунське правительтво підлявсь мито (цар) на індіянці, але зараз мити візнішні заградно.

